

LENINA KĀROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

IZNAK KOPS

1950. GADA 29. MARTA

Nr. 67 (5761)

7.

JUNIJS

OTRDIENA

1988. GADS

Maksa 3 kap

Mans priekšlikums konferencei

Jāmācās staigāt

Neiziet no prāta kādā avīzē nesen izlasīta doma, proti, tas, kas pašreiz notiek mūsu valstī, zināmā mērā atgādina situāciju, kad cilvēks, kurš pārcietis smagu slimību, sāk atlabt un plepeši apjaus, ka ir atzimis kājām iet.

Ja gribi turpināt pilnvērtīgu dzīvi, tad noteikums ir tikai viens — jāmācās staigāt. Klūpi, kriti, apdauzies — sakod zobus un pārvāri sāpes. Un ej! Domāju, ka zināma līdzība šai situācijai ar to stāvokli, kāds izveidojies mūsu fabrikā.

Kaut arī lēnāk nekā mēs to vēlamies, bet atmosfēra tomēr mainās uz labo pusi. Atklātums beldzot pieveic slepenību. Un gribu ticēt, ka šis process ir neatgriezenisks. (Kaut vai tādā būtiski svarīgā dzīves sfērā, kāda ir dzīvokļu un citu sociālo labumu sadale.) Uzlabojas strādājošo disciplīna. Neuzskatu, ka tas ir tikai likumu piespēšanas spēka rezultāts. Cilvēku apziņa aug un kļūst stipra, laudis atsakās no parādībām, kuras ir svešas strādniecības tradīcijām.

Salā pārbūvē liela loma ir fabrikas partijas organizācijai. Būdamis ceha partijas biroja loceklis, es šos procesus īpaši labi saskatu un varu novērtēt. Piemēram, partijas sapulcēs cilvēki vairs avīzēs nelasa, bet gan metas strīdu mutulī, izsaka savus priekšlikumus, nebaidās kritizēt, neskatās, cik lielā amatā kurš biedrs.

Gan jāteic, ka drosme faktiski vēl tikai mostas. Pašreiz to iespējams, kā saka, noplacināt ar asu un autoritatīvu uzkliešanu, to var iznīcināt ar vienaldzību, ar valdīšanu par kritiku. Nenoleģsim, ka mūsu cehā tikko neņemtais ir reāli iespējams. Tas tā tāpēc, ka administrācija vēl neprot, kā saka, ar vēsu prātu apsvērt visus momentus, neprot bez emocijām novērst konfliktsituācijas. Istenībā nenolēgši — cilvēki kļuvi citādāki. Un tiem, kuri to nespē vai negrib saprast, patī dzīve piespiedīs reaģēt uz realitāti. Par notikumu šādu tālākvirzību esmu absolūti pārliecināts.

Mūsu cehs nav kūrorts. Ne jau velti fabrikā dzirdēts izteiciens: «Ko baidies, tālāk par otro cehu tev neaizsūtīs...». Te galvenokārt roku darbs (ražošanas specifika), te salīdzinoši neviendabīgs kolektīvs. Tas viss prasā strādāt uzmanīgi, ļoti precīzi. Piemēram, kāda ir situācija, kad iedzīvināties darba samaksas iautājumos? Strādniekiem daudzas nozīcīgas nav skaidras. Iespējams, ka tur, kabinetos, jaunā sistēma skaita loģiska un respektabla. Cehā iespāids pavisam savādāks.

Labi, ka jaunievedumu projektus apspriež brigādēs. Mēs, 27. brigāde, pratām aizstāvēt savu pozīciju, tādējādi aizšķērsojot ceļu brāķim. Ne viss, protams, rit kā pa diezīnu. Piemēram, partijas sapulcē nācās izskatīt jautāju-

mu par stikla pūtēju darba apmaksu. Nedrīkst pieļaut sociālistiskās likumības principu ignorēšanu.

Uzrakstīju šos vārdus un tagad prātoju: kāpēc tikko pieminētais jautājums bija jārisina tieši partijas sapulcē? Un secinu, ka reizēm tā vajag. Bija taču gadījums, kad gāzētu dzeramo ūdeni sarūpēja tikai pēc partijas sapulces lēmuma...

Uzskatu, ka partijas sapulce ir partijas organizācijas augstākais orgāns, kuram nebūtu jānodarbojas ar ikdienas saimnieciskajiem jautājumiem, tādējādi faktiski atbrīvojot no šī darba administrāciju un tos sabiedriskos formējumus, kuru pienākums ir lieviet kārtību tieši šajā sfērā. Un ir saprotami, ka šī doma atspoguļojas arī PSKP CK tēzēs, kuras publicētas, sagatavojot partijas XIX Vissavienības konferenci.

Tēzēs īpašu uzmanību pievērsu 6. punktam, kurā ir runa par reālās varas pilnvaru atdošanu padomēm. Šī doma man, Līvānu pilsētas padomes jaunajam deputātam, ir ļoti tuva. Tiesa, sabiedriskie pienākumi prasā daudz laika (diezin, vai ir pareizi, ja vienam cilvēkam uzdot tik daudz darāmā?), taču es arī nevaru pieļaut, ka manas noslogotības dēļ ciestu darbs, brigāde. Viens gan skaidrs — vēlētajū uzticība ir jāatlasno. Bet — kā?

Sacišu godīgi, ka pagaidām es nejuos kā reāls spēks, kurš varētu kādam palīdzēt. Manuprāt, te vainojama pašreizējā vēlēšanu kārtība. Man, kā saka, tika piešķirts pavisam svešs pilsētas rajons. Gribēju iepazīt cilvēkus — divreiz aicināju uz tikšanos. Nevienš neatnāca. Sāpīgi, ka cilvēki netic deputātam, par kuru ir balsojuši. No otras puses: cik un kā lai tīc, ja, piemēram, pilsētas padomes sesija notiek istā triecientempā — pagūsti tikai roku augšup pamest. Ko gan citu vēl darīt, kad jautājuma sagatavošanā neesmu piedalījies, kad tā būtībā neesmu iedziļinājies. Goda vārds, netieku vajā no sajūtas, ka esmu nevis ievēlēts deputāts, bet gan it kā uzspiests (tāds neists).

Pilnībā atbalstu tēzēs izsacīto domu, ka daļa deputātu uz visu deputāta pilnvaru laikā vai periodiski jāatbrīvo no dienesta un ražošanas pienākumiem darbam padomēs, pastāvīgajās komisijās un vēlēšanu apgabalos. Es ļoti ticu, ka partijas konference ieviešis skaidrību arī jautājumā, kurš man personīgi sagādājis rūstus mirklus. Konkrēti: deputātu kandidātu izvirzīšanai jānotiek brīvi, atklāti, plaši un vispusīgi apspriežot ik priekšlikumu.

V. CAKSS,

Līvānu stikla fabrikas strādnieks, Līvānu pilsētas Tautas deputātu padomes deputāts

Lenina kolhoza jaunā lopkope Natālija Klindžāne govju mehānizētās slaukšanas operatore prasmi apguva, strādājot Jermaku fermā. Tagad viņas darba vieta ir Plivdas. Pēdējos divus gadus prasmīgajai un centīgajai lopkopei uztic pirmieņu grupas. Tas ir ļoti atbildīgs darbs — jauno gotiņu aizvadīt līdz lielā piena dienām.

Ļoti svarīgi ir saglabāt visus teliņus, kas taču nākotnē veidos saimniecības produktīvo ganāmpulku. Arī šo uzdevumu Natālija Klindžāne izpilda godam.

J. SILICKA teksts un foto

RAJONS DIENU RITUMĀ

Novērtē lopkopju veikumu

Rajonā aizvadītā nedēļa sākās tradicionālās skates, kurās vērtē, kā saimniecības noslēgušas lopu ziemšanas celieni un ievadījušas ganību periodu. Ceturtdien skate notika kolhozos «Sarkanā ausma», «Rīts», Dzeržiņska kolhozā un kolhozagrofirma «Krasnīj Oktjabrj», piektdien — kolhozā «Vārķava», Kirova un M. Gorkija saimniecībās.

Rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāja vietnieks A. Eglītis pastāstīja, ka šogad īpaša uzmanība pievērsta tam, kā saimniecības sagatavojušas iegūt lētu un labu pienu ganību periodā. Tāpēc uzmanības centrā ir zāles zelmeņa stāvoklis, ganību kopšanas darbi, lopu ganīšana naktīs, govju slaukšanas ar pārvietojamajām slaukšanas iekārtām organizēšana. Vērtē arī fermu sanitāro stāvokli. Agrorūpnieciskās apvienības speciālisti nepieciešamības gadījumā sniedz attiecīgas konsultācijas un rekomendācijas.

Pēc apvienības priekšsēdētāja vietnieka domām daudzas saimniecības nopietni gatavojušas ganību celienam. Piemēram, kolhozs «Sarkanā ausma», kolhozagrofirma «Krasnīj Oktjabrj».

Skates, kurā vērtē lopkopju un speciālistu paveikto, rajonā turpināsies līdz 10. jūnijam.

P. STRAUTS

Pirmās tonnas lopbarības

Aglonas padomju saimniecības ļaudis apņēmušies šovasar sagatavot ne mazāk kā 22 centnerus barības vienību, rēķinot uz vienu nosacīto liellopu. Lopbarības sarūpēšana jau sākusies. Tās galvenā devīze — kvalitāte.

Mākslīgi zāvētās lopbarības sagatavošanu uzsācis Pētera Ukina vadītais posms. 1987. gadā tas vairākas reizes kļuva par rajona sociālistiskās sacensības uzvarētāju.

Pirmais vālā ar E-280 iebrauca komunisti Vladimirs Saveļņņoks. Zaļo masu zāles miltu agregātā Vladimirs pļauj jau vairākus gadus, ir viens no pieredzējušākajiem sovhoza mehānizatoriem.

Tiesa, zāle vēl nav diez cik liela, toties bagāta ar barības

vielām. Pļaušanai izmantojam sēto zālāju platības, kas izvietotas kūdras augsnes. Laika apstākļi šādu lauku nopļaušanai ir piemēroti.

Zaļo masu uz zāvēšanas agregātu nogādā šoferis Anatolijs Pupics. Pašu agregātu apkalpo, kā jau mīnēju, Pēteris Ukins un Pāvēls Prusakovs.

Zāles miltu granulas izmantošim galvenokārt kā piedevu piļu barībai, lai samazinātu koncentrētās lopbarības patēriņu.

Līdztekus zāles miltu ražošanai saimniecībā rit arī citi lauku darbi. Turpinās sējumu kopšana. Mehānizatori ir dina rindstarpas lopbarības biešu un kukurūzas tīrumos, ecē un vago kartupeļu laukus, notiek graudaugu sējumu miglošana, kā arī ganību kopšana.

Tomēr galvenais patlaban ir lopbarības sagatavošana, lai nākamajā lopu ziemšanas celienā varētu kāpināt piena un gaļas ražošanu.

P. VAIVODS,
Aglonas padomju saimniecības partijas pirmorganizācijas sekretārs

Kurš prasmīgākais mehanizators?

Aizvadītā piektdienā kolhozā «Sarkanā ausma» notika saimniecības mehanizatoru meistariības pārbaude. Bija organizētas sacensības zemes aršanā, veiktības braucieni.

Sajā dienā tika vērtēts arī, kā kurš strādājis pavasara sējas darbos, kurš bijis prasmīgāks, apzinīgāks, labāk veicis savus pienākumus. Sējumi nu jau sadiģuši, un kā uz deinas redzams, kā sastrādāta augsne, cik priekšzīmīgi bijuši graudaugu un minerālmēslu sējēji, akmeņu novācēji un citi tehnikas vīri. Mehānizatori kopā ar kolhoza speciālistiem apbraukāja apsētos tīrumus un paši savām acīm varēja pārliecināties par savā darba rezultātiem.

Nākamā diena, 4. jūnijs, saimniecībā bija izsludināta par mehanizatoru atpūtas dienu. Notika kopīgs izbraukums pie ezera. Daudzi mehanizatori ieradās ar ģimenēm. Viņi apkopēja iepriekšējās dienas zemes aršanas sacensību un veiktības braucieni rezultātus, sumnāja uzvarētājus. Bija organizētas atrakcijas, spēles.

Šī nedēļa saimniecības zemkopjiem sākusies ar ierastajām ikdienas rūpēm. Klāt siena laiks.

V. KRAUJA

„Bioķīmika“ uzvara

Sporta biedrības «Daugava» republikāniskā padome un Valsts fiziskās kultūras un sporta komiteja apkopēja uzņēmumu, iestāžu un saimniecību fizikultūras kolektīvu darba rezultātus 1987. gadā. Par sociālistiskās sacensības uzvarētāju starp fizikultūras kolektīviem uzņēmumos, kuros ir 500 — 1000 strādājošie, atzīts Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas fizikolektīva priekšsēdētājam Jurim Mazuram, meto-dikei Mārii Treidei un vienai no aktīvākajām uzņēmuma fizikultūrietēm Ludmilai Dembrovskai.

Rīgas Kinonamā notika uzvarētāju godināšana. Sporta biedrības «Daugava» republikāniskās padomes priekšsēdētājs Jānis Vilks un Valsts fiziskās kultūras un sporta komitejas priekšsēdētājs Daumants Znatnajs celojošo Sarkanā karogu pasniedza Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas fizikolektīva priekšsēdētājam Jurim Mazuram, meto-dikei Mārii Treidei un vienai no aktīvākajām uzņēmuma fizikultūrietēm Ludmilai Dembrovskai.

Apbalvojums godam nopelnīts. Pērn nodota ekspluatācijā sporta halle. Uzņēmumā ir atlē-tiskās vingrošanas zāle, hokeja un volejbola laukumi. Sporta kompleks tiek veidots plānveidīgi un kvalitatīvi. Ar katru gadu palielinās dalībnieku skaits sporta sekcijās un maksas grupās. Rūpnīcas komandas veiksmīgi piedalās republikas un arī rajonā rīkotajos masu un meistariības sporta veidu dažādos sarīkojumos.

A. VELDRE

Zelta kāzas

Tās vienmēr ir notikums gan pašu jubilaru, gan tuvāku un tālāku radnieku dzīvē. Reizēm tās iegūst arī sabiedrisku nozīmi. Tā tas bija arī šoreiz.

Uz kopā nodzīvotajiem gadiem atskatījās Teofilija un Jānis Gorski. Cilvēka mūžu neviens vēl nav spējis pagriezt atpakaļ. Un katrā nākamā paaudzē ir tik stipra, cik dzīva tās prātos un sirdīs tēvu un vectēvu mūža gaita.

Latviešu sarkano strēlnieku Jāni Gorski un viņa dzīvesbiedri zīmīgajā jubilejā sveica Aizkalnes ciema padomes izpildkomitejas un astongadīgās skolas pārstāvji, radi, kaimiņi.

V. RADIS

UZ BALTIJAS MERIDIĀNU

Latvija: Viktors Boserts — vadītājs, kam tic

Rūpnīcā RAF ražotie mikroautobusi, kuru sliktā kvalitāte uzņēmumam vēl nesen radīja miljoniem rubļu lielus zaudējumus, bet strādniekiem — izpeļņas zaudējumus, pašlaik ir ieinteresētas Padomju Savienības uzņēmumu un ārzemju firmu uzmanības lokā. Uzbūvēt kopīgu mazu sēriju rūpnīcu Latvijas automobiļu būvētājiem piedāvājuši somu speciālisti un zinātniski tehniskais centrs — Polijas firma «Budimex». Sarunas par kopīgām izstrādāšanām tiek vestas ar dažām Itālijas un Francijas firmām.

Tik lespaidīgs efekts tiek saistīts ar uzņēmuma jaunā direktora Viktora Boserta vārdu. 38 gadus vecais sibīrietis, pēc tautības vācietis, kļuva par Padomju Savienības pirmo vadītāju, kas konkursa ceļā ievēlēts no simtiem citu pretendentu vidus. Jaunie saimniekošanas apstākļi, ko izraisījušas reformas PSRS ekonomikā, devušas vadītājam iespēju patstāvīgi risināt apgādes un realizācijas problēmas, būt neatkarīgam saskarīgo uzņēmumu izraudzīšanā, tieši izteikt sadarbības priekšlikumus

ārzemju partneriem. Taču strādāt spriegā ritmā, ar pilnu atdevi, tā, kā pats direktors, visi nespēja. Īsā laikā no uzņēmuma aizgāja 46 vadītāji no 60. Tagadējais vadītāju kontingents ir gados jauns — viņu vidējais vecums ir 36 gadi.

«Daudzi sliktās kvalitātes iemesli bija redzami kā uz delnas,» turpina V. Boserts. «Zemā izpilddisciplīna, elementāru operatīvu sakaru trūkums ar visiem ceļiem un iecirkņiem, saspīlētas attiecības ar saskarīgajiem uzņēmumiem. Sos jautājumus es centos atrisināt pirmām kārtām. Vienlaikus sākām arī rūpnīcas tehnisko modernizēšanu.»

Rezultātā jau pēc pusgada autobusi tika montēti, pārsniedzot plānu. Nauda, kas tika iegūta no «rafinā» realizācijas, ļāva uzsākt dzīvokļu celtniecību un palielināt strādnieku algas. Tagad laba strādnieka alga ir pat četras reizes lielāka nekā atpalcēja alga. Lietpratīgs meistars vai tehnologs saņem divkārt vairāk nekā tāds, kas pret darbu izturas vienaldzīgi.

Lietuva: par laiku un par sevi

Lietuvas galvaspilsētā pamatiedzīvotāju īpatnsvars sasniedzis 51 procentu — visaugstāko īpatnsvaru gandrīz 700 gadus ilgajā pilsētas vēsturē, ziņo republikas statistikas dienests.

Padomju republiku vidū Lietuva ieņem vienu no pirmajām vietām tādā ziņā, ka lietuviešu valodu pārvalda seīt dzīvojošie citu tautību pārstāvji. Vairāk nekā puse lietuviešu labi pārvalda krievu valodu.

Lietuvā, kurā tagad dzīvo aptuveni 3,7 miljoni cilvēku, ir vairāk nekā divi tūkstoši skolu. To lielam lielajai vairākumam mācības notiek lietuviešu valodā. Tikai 110 skolās priekšmetus pasniedz krievu valodā, bet 45 skolās — poļu valodā. Vienpadsmit augstskolās mācības notiek nacionālajā valodā, taču ir nodaļas un fakultātes, kur zināša-

nas tiek apgūtas arī krievu valodā.

Viļņas studenti un skolēni savās anketās atbalsta Padomju Savienībā izvērsto pārkārtošanas, iestājas par demokratizācijas un atklātuma procesa padziļināšanu. Viņiem ir paaugstināta interese par ekonomikas reformu, jaunajiem valsts likumiem un citiem oficiāliem dokumentiem.

Vienlaikus jaunatnes lielākā daļa izsaka vēlēšanos iegūt vairāk zināšanu par PSRS un Lietuvas vēsturi. Mācību grāmatas, kas šajās disciplīnās pieejamas patlaban, viņi uzskata par neapmierinošām.

Daudz jauniešu var sastapt dievkalpojumus katoļu baznīcās, kuru Lietuvā ir vairāk nekā 600. Taču aptauja parādīja, ka tikai 1 procents no viņiem sevi uzskata par dziļi ticīgiem.

Igaunija: lūzums demogrāfiskajā situācijā

Tie laiki, kad labais tonis noteica, ka ģimenē jābūt tikai vienam bērnam, Igaunijā ir pagājuši. Stabīlā ģimenes palielināšanās tendence, pēc pazīstamā Tallinas demogrāfa Arvo Kudo domām, līdz nākamā gadsimta sākumam šīs republikas demogrāfiskajā situācijā radīs būtiskas pārmaiņas.

Laulību seīt vidēji nodibina vecumā no 20 līdz 24 gadiem. Pašlaik republikā uz katrām desmit pilsētās dzīvojošām sievietēm ir 18 bērni, tikpat daudzām laukos dzīvojošām sievietēm bērnu ir vairāk — 24.

Pēc zinātnieku domām, situācijas mainīšanos sekmē Igaunijas valdības jaunā demogrāfiskā poli-

tika. Ģimenēm, kurās ir trīs un vairāk bērnu, tiek sniegta ne jau solīda materiālā palīdzība vien. Tās ir atrīvotas no maksas par bērnudārzu, bet skolās bērniem no tām pusdienas, apģērbs, rotaļlietas un grāmatas tiek piešķirtas par brīvu. Turklāt daudz bērnu ģimenes saņem ilglaicīgus aizdevumus uz atvieglotiem noteikumiem individuālo māju celtniecībai un vasarnīcu iegādei.

Lauku kooperatīvi jaunajām māmiņām atvālinājumu paldziņājuši uz laiku līdz trim gadiem. Turklāt tie sākuši izmaksāt jaunajām māmiņām vidējo darba algu divus pirmos gadus. Šāda prakse laukos aizvien tiks paplašināta.

Lietuva: jaunatnes teātra fenomēns

Prospekti, programmas un citi izdevumi par Padomju Lietuvas galvaspilsētas jaunatnes teātri izdoti angļu valodā un nosūtīti uz Amerikas Savienotajām Valstīm.

Amerikāņiem šis teātris nav «terra incognita». Hjūstonas alejas teātra producentis Maikls Tiklijs, kas pagājušajā gadā ar ASV teātra darbinieku grupu viesojās Viļņā, atzīmēja, ka iepazīšanās ar

lietuviešu grupu pārsniegusi visu gaidīto. «Es redzēju pasaules klases teātri,» viņš sajūsmīnāts teica. Bet dramaturgs Arturs Millers, kas piedalījās 1985. gadā Padomju Savienībā notikušajā padomju un amerikāņu literātu sanāksmē, teica: «Šādu izrāžu dēļ ir vērts lidot pāri Atlantijas okeānam.»

TASS — LATINFORM

Ar interesi un aizrautību

Maija nogalē rajona pionieru nama pulciņu dalībnieki un vadītāji vērtēja aizvadītā mācību gada veikumu.

Rajona kultūras nama divās nelielās zālēs bija izvietoti jauno zīmētāju un rokdarbnieku darbi. Te varēja apskatīt gan tā sauktās mikstās rotaļlietas, gan veidojumus no papīra, koka un māla. Pievilcīgi izskatījās tamborētie un adītie, izšūtie un mezglotie, batikotie un pašu rokām šūdinātie tērpi, sienas dekoru un rotas. Te dižojās arī šķietami īstiem, smaržīgiem ziediem «uzziedējušas» sveces.

Kad izstādes bija aplūkotas, visi kopīgi atcerējās aizvadīto mācību gadu. Kāds tas bijis? Pionieru nama direktore T. Kolosova rezumēja pionieru nama 80 pulciņu darbību. Sajos pulciņos iesaistīts vairāk nekā tūkstošis rajona pionieru un skolēnu. Starp viņiem ir gan pirmklasnieki, gan šī gada skolu absolventi. Strādāts daudz. Ar interesi un aizrautīgi. Notikušas vairākas izstādes, koncerti. Īpaši daudz jaunu iespaidu un draugu ceļojumus guvusi pionieru nama aģitbrigāde.

Astoņi čaklākie pulciņu dalībnieki saņēma nozīmītes «Pionieris-instruktors». «Prasmīgo ro-

ku» pulciņa ilggadējam dalībniecel J. Maļuhinai šogad visaugstākais apbalvojums — ceļazīme uz Vissavienības pionieru noņemni «Arteks».

Atzinību pelnījuši ne vien pulciņu dalībnieki, bet arī to vadītāji, pedagogi, kuru nopelns ir tas, ka ik gadus pieaug pionieru nama autoritāte, arvien vairāk rajona skolēnu rod tur savām interesēm atbilstošu nodarbi. Amata prasmi un zināšanas šogad skolēniem ar panākumiem devuši pulciņu vadītāji V. Kokoriete, T. Malnule, I. Urča, T. Kolosova, D. Svalbe, J. Zītāne, S. Gromova, N. Anufrijeva, V. Beča, F. Līvmanis un A. Andžans.

Lai apliecinātu, ka mācību gads patiešām nav aizvadīts dīkā, sekoja pionieru nama pulciņu dalībnieku koncerts. Uztājās aģitbrigāde, leļļu teātris, dramatiskais pulciņš, karavīru dziesmu ansamblis un Riebiņu vidusskolas muzikāli dramatiskais kolektīvs.

Mācību un darba gads pionieru namā noslēdzies. Taču arī vasaras mēnešos, jo īpaši — septembrī, tas atkal gaidīs savus uzticamos draugus un jaunus pulciņu dalībniekus.

S. JOKSTE

SKOLU DZĪVE

Skolēnu darba vasara ir sākusies

Divdesmit astoņas darbīgu un jautru «lotosnieku» vienības šovasar strādās rajona saimniecībās un uzņēmumos; 1. jūnijā Preiļos notika svinīga vasaras darba ceturkšņa atklāšanas līnija.

Labu un interesantu atpūtu, fizisko rādījumu un gandarījumu par darbu, kā arī (nenohēsim ekonomisko ieinteresētību) daudz pašu pelnītu rubļu vienībām vēlēja rajona tautas izglītības nodaļas vadītājs J. Lazda, rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks M. Mihailovs un rajona agrorūpnieciskās apvienības priekšsēdētāja vietnieks A. Eglītis.

Partijas rajona komitejas instruktore L. Gurgāne atgādināja, ka arī vasaras periodā aktīvi jāiesaistās visas valsts, republikas un rajona sabiedriskajā un politiskajā dzīvē. Tuvojas Vissavienības miera akcija «Miera vilnis». Katrai vienībai pašai jāizlemj, kā tajā un arī citos nozīmīgos pasākumos piedalīties, kā dažādot vienību sabiedrisko dzīvi.

Savukārt nepilngadīgo lietu inspekcijas inspektore E. Aksjonovas vēlējums — būt savstarpēji draudzīgiem, izpalīdzīgiem un draudzīgiem arī ar likumu.

LOTOS vienību rajona štāba komandieris P. Bernāns un kom-

jaunatnes rajona komitejas sekretārs A. Staužs pasniedza Goda rakstus labākajām vienībām — uzvarētājām socialistiskajā sacensībā par teicamu sagatavošanos vasaras darba periodam.

Divpadsmit Preiļu 1. vidusskolas audzēkņi, kuri neilgi pirms darba ceturkšņa sākuma iestājušies VLKJS biedru rindās, svinīgajā līnijā saņēma komjaunatnes biedra kartes un nozīmītes.

Vienību pārstāvji nolika ziedus pie V. I. Leņina pieminekļa. Un tad jau bija jāpasteidzas, jo darbs gaidīja spēcīgās un čaklās rokas.

Sai pašā dienā arī Līvānos notika vasaras darba ceturkšņa atklāšanas svinīgā līnija.

Sobrīd pirmā maiņa — pav. sam 18 vienības — sāk darba ceturksni kolhozu tīrumos un rūpnīcu cehos.

Klāt LOTOSu vasara! Lai tajā ir daudz saules, netrūkst darba un jautru mirkļu!

B. MIKANE
J. SILICKA foto

ATTELOS:

Preiļu 1. vidusskolas audzēkne S. Kļavinska saņēma komjaunatnes biedra karti;

pirms darba uzsākšanas vienības dodas uz svinīgo līniju.

Par veselīgu dzīves veidu

Būt iniciatoriem

Uz kārtējo semināru pulcējās rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju priekšsēdētāji — lai pārrunātu turpmākos uzdevumus veselīga dzīves veida propagandā. Semināra darbā piedalījās rajona Tautas deputātu padomes izpilddomnieks priekšsēdētājs J. Vucēns, rajona Sarkanā Krusta biedrības priekšsēdētāja A. Vasiljeva un Vissavienības brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības republikāniskās padomes valdes loceklis E. Kodors.

Semināra gaitā izskanēja atziņa, ka pēdējā laikā cīņa pret alkoholismu un žūpību ir atslābusi.

Gada pirmajos trijos mēnešos (pēc rajona iekšlietu daļas ziņām) bija aizturēti 53 cilvēki, kuri alkoholu lietoja darba laikā, 175 — aizturēti dzērumā sabiedriskās vietās. Maijā pirmajās nedēļās bija aizturēti 153 iereibuši pilsoņi.

Iespējams, ka tam par iemeslu ir fakts, ka pamatojoties uz Latvijas PSR Ministru Padomes vēstuli — rekomendāciju «Par alkohola tirdzniecību», kuru parakstījis republikas Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieks R. Praude, rajona Tautas deputātu padomes izpilddomnieks sēdē nolēma pārskatīt alkoholisko dzērienu pārdošanas laiku Preiļos un Līvānos. Nolemms mainīt arī alkoholisko dzērienu atļautās normas sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos. So izmaiņu mērķis ir samazināt kandžas tēcināšanu un spekulāciju.

Katrs ir atbildīgs kolektīva priekšā. Kolektīvs ir atbildīgs par katru. Bet — vai tā īstenībā ir? Fakti liecina pretējo.

Konkrētējot rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju turpmākos uzdevumus, seminārā uzsvēra,

ka darba kolektīvos jāizveido narkotiskie posteni. Katrā darbojas 4 — 5 cilvēki. Paredzēts nodibināt 45 postenus.

Atturības veicināšanas pirmorganizācijām nav juridisku tiesību, bet tām jāklūst par aktīviem palīgiem rajona iekšlietu daļas darbiniekiem un žūpības apkarošanas komisijām. Kopā ar brīvprātīgajiem kārtības sargiem un sleiviešu padomēm biežāk jāriko reidi darba kolektīvos un nelabvēlīgajās ģimenēs.

Klāt vasara un skolēnu brīvdienas. Vēlreiz rūpīgi jāpārskata pusaudžu nodarbinātība. Daļa strādās Lotosos, citi atpūties un trenēsies. Vai visi? Pieredze rāda, ka daļa pusaudžu paliek nomaļus. Bet uz ielas jaunietim agrī vai vēlū klūs garlaicīgi, un viņš meklēs izklaidēšanos...

Seminārā diskutējām par to, ka atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju uzdevums ir ar dažādām darba formām radīt veselīga dzīves veida apstākļus, aktīvi piedalīties pretalkohola tematikai veltītu masu pasākumu sagatavošanā un rīkošanā. Būt šādu pasākumu iniciatoriem.

J. EIDUKA, rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības padomes atbildīgā sekretāre

Tikai kopīgiem spēkiem...

Pēc iedzīvotāju lūguma vairākos mūsu rajona ciemos alkoholisko dzērienus nepārdod. Starp tiem ir Riebiņu, Upmalas, Preiļu un Silajāņu ciemi. Sodien skaidri apzināmies, ka viens no priekšnoteikumiem veselīga dzīves veida propagandā ir ierobežojumi alkoholisko dzērienu ražošanā un realizēšanā. Otrs — ne mazāk svarīgs — propagandas un agitācijas darbs. Iedzīvotājiem jāizskaidro par dzeršanas launumu un sekām. Katrā ciemā ir savi un jo uzskatāmi piemēri: ģimenes, kur bērni ir nepilngadīgo lietu komisijas uzskaitē; vecāki, kuriem atņemtas tiesības audzināt bērnus. Treškārt — saturīga brīvā laika organizēšana.

Tātad — Riebiņu, Upmalas, Preiļu, Silajāņu ciemos ar alkoholiskajiem dzērieniem netirgo. Vai varam sacīt, ka šajos ciemos atrisinātas problēmas, kas saistītas ar alkoholismu un žūpību? Nebūt nē. Ir vēl cilvēki, kuri pēc grādīga dzēriena pudeles brauc uz Preiļiem uz kaimiņu ciema veikalu, un dara to darba laikā. Daudzi paši brūvē reibinošas dziras. Tāpēc agitācijas un propagandas darbam, izskaidrojot dzeršanas kaitīgumu un uzskatāmi atklājot šī netikuma bēdīgas sekas, ir neatsverama loma. Šis darbs pozitīvi ietekmē arī darba disciplīnas nostiprināšanos.

Riebiņu ciemā atturīga dzīves veida propagandā ir gan veikums, gan nepadarīts. Nevar samierināties ar faktu, ka tik lielā saimniecībā, kāda ir agrofirma kolhozs «Krasnij Ok-tjabrj», brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrībā iestājušies tikai 24 cilvēki. No viņiem 12 ir partijas biedri un tikai viens komjaunietis. Riebiņu vidusskolas pirmorganizācijā ir 21 biedrs.

Ja atturības kustību vērtē pēc likumpārkāpēju skaita, tad situācija ir it kā uzlabojusies: 1986. gadā rajona iekšlietu daļas darbinieki aizturēja 193 iereibušus

riebiniešus. 1987. gadā — iereibušā stāvoklī aizturēti 93 cilvēki. Tomēr šis skaitlis joprojām ir liels un liecina par to, ka atturīga dzīves veida popularizētajiem šajā ciemā ir darba pilnas rokas. Kopš 1985. gada par alkohola lietošanu no PSKP biedru rindām izslēgti 4 partijas biedri, pieci saņēmuši partijas sodus. Soferu skaits, kuri sirgst ar dzeršanas netikumu, nesārūk. Ciemā ir ģimenes, kuras nodarbojas ar kandžas tēcināšanu. 1987. gadā atklāti trīs kandžas tēcināšanas «perēkļi». Sogad (nepilna pusgada laikā) arī trīs. Atturīga dzīves veida popularizēšanā maz iesaistīti agrofirma jaunieši un komjaunieši. Vāji šajā virzienā darbojas sabiedriskās organizācijas.

Silajānos brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijā ir 31 atturības biedrs (starp tiem ir 11 partijas biedri un 11 komjaunieši). Vietējās astongadīgās skolas pirmorganizācijā — 10 biedri.

Silajāni ir ciems, kur dzeršanas tradīcijas bija sakopulojušas itin spēcīgi. Reģistrētas astoņas nelabvēlīgas ģimenes. Ir kandžas brūvētāji. Protams, ka vienā dienā nepāraudzinaši dzērāju tēvu vai māti. Nav viegli pārraudzināt arī pusaudzi, kurš sācis ielūkoties glazītē tāpēc, ka tā gadiem darijis viņa tēvs un vecēvs. Tas ir noziegums, kad vecāki žūpo kopā ar pusaudžiem. Neatļaidīgi ir jācīnās, lai dzeršanas tradīcijas izskaustu. Rūpīgāk jāseko darba disciplīnai. Nav taču noslēpums, ka silajānieši šad un tad atrod iespēju iedzert arī darba laikā un pat darba vietā. Ražošanas organizatori gan ir kļuvuši prasīgāki, taču... Bez sabiedrības atbalsta šo vērziņu no vietas neizkustināt.

Preiļu ciemā atturības biedrības organizācijā ir 11 cilvēki. Te ir četras nelabvēlīgas ģimenes. Ciemā salīdzinoši aktīvi strādā brīvprātīgo kārtības sargu un komjauniešu operatīvās kārtības

sargu vienības, arī stieviņu padome un citas sabiedriskās organizācijas. Taču darbs jāturpina.

Upmalas ciemā atturības biedrības pamaz — 10 cilvēki. Vārkavas vidusskolā pirmorganizācijā iesaistījušies 16 pedagogi. Skolas atturības biedri izvērsuši aktīvu darbību. To gan nevar teikt par saimniecības pirmorganizāciju. Kolhoza «Dubna» nepietiekami organizē jauniešu atpūtas pasākumus, sporta sekcijās darbs nesokas. Atpūtas sarīkojumi parasti notiek tikai Vārkavas vidusskolas telpās. Tiesa, sāk celt kultūras namu Upmalā. Bet Vanagos? Arī tur dzīvo un strādā cilvēki, kuriem vajag organizēt saturīgu atpūtu. Ipaši jauniešiem.

Secinājums. Alkoholiskie dzērieni no veikalu plauktiem izņemti — ar to sākās cīņa pret alkoholismu un žūpību. Un arī beidzās. Sacīto vienlīdz var attiecināt uz visiem četriem ciemiem. Vietējais aktīvs žūpībai un alkoholismam vēl nav pietiekami principiālu un būtisku cīņu. Ciemu Tautas deputātu padomes sabiedriskās kārtības nostiprināšanu ir atstājušas pašplūsmā. Rosīgāk jāstrādā arī rajona iekšlietu daļai. Sodien vairs nevēl sākotnējās uzņēmības reidu organizēšanā darba kolektīvos. Sabiedriskās organizācijas faktiski nav izstrādājušas vienotu rīcības programmu. Darbojoties katrā atsevišķi, veselīga dzīves veida propagandā būtiskas izmaiņas nav paredzamas. Diemžēl zemā līmenī (dažkārt netiek organizēts vispār) ir kultūras un sporta darbs. Tāpēc nav brīnums, ka dzeršanas tradīcija plaukst starp jauniešiem un komjauniešiem.

Valstiski svarīgais uzdevums jāsteno kopīgiem spēkiem. Arī kampanveida pasākumiem vien žūpību neizskaudīs.

T. PASKOVA, Latvijas KP Preiļu rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļas instruktore

SABIEDRISKĀS DOMAS IZPĒTES ANKETA

PĒC JŪSU DOMĀM PAREIZO ATBILDI PASVITROJIET!

1. Vai jūs esat pārliecināts atturības biedrs (jā, nē) un atturības veicināšanas biedrības biedrs? (jā, nē)
2. Vai jūs lietojat alkoholu? (jā, nē)
  - a) reizēm svētkos (jā, nē),
  - b) regulāri: 4 — 5 reizes mēnesī (jā, nē),
  - c) bieži: 2 — 3 reizes nedēļā (jā, nē).
3. Vai jūs uzskatāt, ka alkohols slīkti iespaido veselību, cilvēka mūža ilgumu? (jā, nē)
  - a) alkoholisku bērnu garīgo un fizisko attīstību (jā, nē),
  - b) ģimenes attiecības (jā, nē),
  - c) sasniegumus darbā (jā, nē).
4. Vai jūs uzskatāt, ka alkohola lietošanai ir arī kāds pozitīvs efekts? (jā, nē)
5. Vai jūs domājat, ka tuvākajos gados mūsu valstī būs likvidēta dzeršanas un alkoholisma problēma? (jā, nē)
6. Kādus pasākumus cīņā pret dzeršanu un alkoholismu jūs uzskatāt par galvenajiem?
  - a) alkoholisko dzērienu ražošanas ierobežošana un pārtraukšana (jā, nē),
  - b) administratīvās ietekmēšanas līdzekļu pastiprināšana (jā, nē),
  - c) saturīga brīvā laika organizēšana (jā, nē).
7. Vai jūs apmierina administratīvi tiesisko pasākumu pielietojums? (jā, nē)
8. Vai jūs apmierina saturīga brīvā laika organizēšana? (jā, nē)
9. Vai jūs apmierina pretalkohola propaganda? (jā, nē)
10. Vai efektīvi darbojas jūsu atturības veicināšanas pirmorganizācija? (jā, nē)
11. Vai jums ir zināmi gadījumi, kad atturības veicināšanas biedri lieto alkoholu? (jā, nē)
12. Vai jūsuprāt nepieciešams biedrības biedru skaita tālāks pieaugums? (jā, nē)
13. Vai veselīgu dzīves veidu piekopj un aktīvi cīnās pret dzeršanu un alkoholismu jūsu kolektīva vadītāji?
  - a) partijas organizācijas sekretārs (jā, nē),
  - b) komjaunatnes pirmorganizācijas sekretārs (jā, nē),
  - c) atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas priekšsēdētājs (jā, nē).
14. Vai piedalījāties reidā «Par efektīvu darbu un veselīgu dzīves veidu»? (jā, nē)

Jūsu vecums .....

nodarbošanās .....

Izglītība
Atbildes un ierosinājumus sūtiet uz adresi: Preiļos, Pionieru laukumā 1, Preiļu rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrībai.

1985. GADA 24. MAIJĀ

pieņēma lēmumu «Par pasākumiem žūpības un alkoholisma apkarošanai un kandžas tēcināšanas izskausšanai». Izveidotas brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas, rosīgāka kļuvusi atturības klubu darbība. Jāsaka atklāti: cīņa pret alkoholismu un žūpību ir tikai sākusies, jo nebūt nav viegli izskaust gadu gaitā izveidojušās tradīcijas.

Cīņā pret žūpību un alkoholismu izveidojās trīs grupējumi. Starp tiem bija un ir spēkošanās par savas pārliecības pierādīšanu. Viena grupa cilvēku jau pirms lēmuma izdošanas bija atturības biedri. Otrs grupējums ir cilvēki, kuri dedzīgi aizstāvēja un joprojām aizstāv alkohola tradīcijas. Viņi cenšas sēt sabiedrībā neticību un uzskata, ka no cīņas pret dzeršanu nekā prātīgs nesanašs. Tie ir darboni, kuri pieraduši sēdēt pie viesību galdiem, piedalīties banketos, kuri notika somu pirts. Nereti šīs viesības tika organizētas par valsts līdzekļiem. Naudu ar vieglu roku un prātu ierēdņi ņēma no valsts kases.

Trešais grupējums — vienalīdzīgie. Tie ir cilvēki, kuri dzīvo pēc principa: «Neaiztiek mani. Es neaiztīkšu tev!» Šādu cilvēku vidū ir ne mazums tādu, kuri izsaka dažādus argumentus, ar kuriem cenšas ataisnot alkohola lietošanu. Kā vienu no tiem — pat valsts budžetu. Lai pierādītu, ka valsts ir ieinteresēta alkohola ražošanas samazināšanā, nosaukšu statistikas datus. 1985. gadā uz vienu iedzīvotāju ražoja vidēji 9,2 litrus, 1986. gadā — 6,5 litrus un 1987. gadā — vairs tikai 4,4 litrus absolūtā alkohola. Salīdzinot ar 1985. gadu, uz pusi ir samazinājusies degvīna un vīna ražošana, bet augļu un ogu vīnus vairs neražo. Mazliet palielinājusies konjaka, šampānieša un alus ražošana un realizācija.

Alkoholiskos dzērienus pagaidām ražo pietiekami daudz. Pie dzērienu veikalēm nenāktos būt

rindām. Tās rodas neritmiskas piegādes dēļ. Lūk, tāpēc daži cilvēki ir neapmierināti ar pastāvošajiem likumiem. Pēdējā laikā alkoholiskie dzērieni parādās arī citos veikalos. Šķiet, ka tas ir «kultūrlāss» un «mērenās» dzeršanas aizstāvju pūļu rezultāts. Tiesa, stāvēt rindā kopā ar pleguru šādam vīram ir meērti.

Alkohola kaitīgumu apspriedīsim atklāti

Dažkārt ienemamais amats (to nēlauj atklāti darīt. Tas skar arī viņa godu. Jādujā, kas tad liek pirk? Ieradums? Tradīcija? Slimība? Ieradumu un tradīcijas var mainīt. Bet slimību var izārstēt! Diemžēl to cilvēks var izdarīt tad, ja pats vēlas.

Nereti šajā grupējumā ir tā dēvētie ražošanas tiešie organizatori jeb vidēja posma speciālisti. Protams, ka šāds brigādes vai ceha vadītājs, meistars, iecirkņa priekšnieks nebūt nav sarūgīnāts, ja starp kolektīva locekļiem ir tādi paši vai līdzīgi «mērenie» alkohola cienītāji. Ne viņam, ne citiem nerūp dzērāju bērnu likteni internātskolās, bērnu namos, pansionātos. Nerūp izirušās ģimenes, kur aug bērni, kuri ir dzīvu vecāku bāreņi. Sodien jārunā atklāti: mūsu republikā jau pietrūkst vietu bērnu namos, internātskolās, pansionā-

tos. Tas ir mūsu sabiedrības vienaldzības rezultāts.

Mums nav vienalga, kas turpinās aizsākt darbu. Tāpēc Līvānu pilsētas atturības kluba «Gaisma» biedri organizēja kārtējo ekskursiju uz zīdaiņu namu «Kalkūne». Braucām kopā ar Līvānu eksperimentālās biokīmiskās rūpnīcas atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas un Līvānu abu vidusskolu pārstāvjiem. Mērķis — iepazīties, redzēt, dzirdēt, pat izjust, kāds ir dzērāju bērnu liktenis.

Atturīga dzīves veida popularizētāji un organizētāji sodien ne bez bažām runā par to, ka lēmumi, kuri pieņemti alkoholisma un žūpības apkarošanai, netiek ievēroti. Paliek iespāids, ka pēdējā laikā cīņu par atturīgu un veselīgu dzīves veida popularizēšanu uzskata tikai par sabiedrisko organizāciju pienākumu. Taču katrs un visi kopā esam atbildīgi par to, lai likumus ievērotu. Lielāka atbildība jāprasa no iestāžu un uzņēmumu vadītājiem. Tad vezums ātrāk izkustēsies no vietas.

Satraucošs ir fakts, ka rajonā joprojām brūvē kandžu. Ir spekulanti, kuri pārdod šo dziru cīņā pret likumpārkāpējiem nav sasniegusi vajadzīgo līmeni. Varbūt pārņemt kaimiņzemes Somijas pieredzi, kur ar kandžas brūvētājiem tika galā pusgada laikā. Proti, vainīgajam uzlikt soda naudu (mūsu naudas izteiksmē — apmēram 1 000 rubļu), taču pusi no šīs summas kā honorāru saņem tas cilvēks, kurš paziņojis par kandžas aparātu. Iespējams, ka arī pie mums pieņems lēmumus, kuri pilsoņus stimulēs iesaistīties atturīga dzīves veida aktīvākā propagandā. Taču jau šodien mēs varam būt principiālāki un prasīgāki.

A. NAGLIS, Līvānu pilsētas atturības kluba «Gaisma» vadītājs

VERA STAŠULĀNE

1988. gada 2. jūnijā pēc īsas slimības 37. mūža gadā mirusi Vera Fomas m. Stašulāne.

V. Stašulāne dzimusi 1951. gadā Rudzētu ciemā zemnieka ģimenē. Darba gaitas viņa sāka Preiļu rajona kooperācijas sistēmā 1967. gadā, kopš 1983. gada strādāja par 71. veikala vadītāju. Veicot jebkuru darbu, V. Stašulāne bija disciplinēta, zinātkāra, viņas visraksturīgākās cilvēciskās īpašības — labvēlīgums, godīgums, izpalīdzība cilvēkiem. V. Stašulāne vienmēr bija pieklājīga, sagaidīja jebkuru apmeklētāju ar smaidu, strādāja ar prieku un lielu enerģiju, ļoti precīzi.

Par labu darbu V. Stašulāne daudzārt apbalvota, taču pašai

viņai galvenais bija cilvēku pateicība.

V. Stašulāne tika ievēlēta par Preiļu ciema Tautas deputātu padomes deputāti, viņas portrets tika ievietots rajona Goda plāksnē.

V. Stašulānes piemiņa vienmēr būs dzīva rajona patērētāju biedrību savienības kolektīvā, viņas labestīgais tēls mūžam paliks rajona ļaužu atmiņā.

PREIĻU RAJONA PATĒRĒTĀJU BIEDRĪBU SAVIENĪBAS VALDE

VALSTS TIRDZniecības UN PATĒRĒTĀJU KOOPERĀCIJAS DARBINIEKU ARODBIEDRĪBAS PREIĻU RAJONA KOMITEJA

SPECIALISTA PADOMS

Ērti, bet arī bīstami

Tuvojošos automobili cilvēks redz, krācošu ūdenskritumu — dzird, izplūdušu gāzi — saoz, temperatūras izmaiņas — sajūt utt. Šī saņemta informācija liek uzmanīties. Taču elektriskajai strāvai nav nekādu pazīmju, tāpēc cilvēka maņu orgāni par tās klātbūtni signalizē tikai tad, kad kaut ko glābt jau praktiski neiespējami. Strāvas apjausmas mirklīm momentā seko strāvas trieciens, kas var būt arī nāvējošs.

Elektriskajos tīklos, kuri piegādā enerģiju mašīnu darbināšanai un apgaismes ķermeņu kvēlināšanai, strāvas spriegums ir 380 vai 220 volti. Nereti šos tīklus uzskata par nekaitīgiem, jo, lūk, tie esot zemsprieguma. Taču pieredze liecina, ka tieši šajos tīklos visbiežāk gadās kāda klūme un tai seko nelaime. Īpaši bieži minētais atgadās vasarā, kad darbinā sūkņus «Kama», «Agldeļ» un vēl dažus citus. Jāpiebilst, ka rūpnīcas izgatavotājas sūkņiem līdzdotajās instrukcijās sīki un noteikti aprāda, kā tehnika ekspluatējama. Te nav vietas eksperimentiem — izmantot cita tipa kontaktakšņus, citu kabeli utt. Ja sūkņus novietots virs ūdenskrātuves, tad šajā vietā nedrīkst pa ūdeni bradāt vai arī tuvumā peldēties.

Arī pagrabā, garāžā un pat virtuvē jums var gadīties nelaime. Tās cēlonis — piemēram, pārnēsājamā apgaismes lampa (spriegums tajā nedrīkst būt lielāks par 12 voltiem), pārnēsājams un ar elektrību darbināms instruments vai aparāts (tajā strāvas spriegums nedrīkst būt lielāks par 36 voltiem). Strāvas

trieciena vai arī ugunsgrēka cēlonis var būt jebkura paviršība un nolaidība, darbojoties ar gludekli, putekļu sūcēju, bārdas skujuamo aparātu un citiem sadzīves aparātiem (arī šīs tehnikas bojājumi).

Atgādinu, ka elektrības pievadus nedrīkst aizkrāsot vai aizlīmēt, tos nedrīkst nostiprināt, vienkārši iedzenot naglu. Uz šiem vadiem, protams, nedrīkst neko uzkārt. Uzmanieties, lai elektrības vadi nepieskartos telefona vadiem, radio vai televīzijas antenām, koku zariem vai mājas jumtam.

Statistika liecina, ka apmēram trešdaļa visu elektrotraumu nodarītas, kad bijusi pieskaršanās pārtrūkušiem vai zemu nokārūšamies vadiem. Izolatora mehāniskā bojājuma dēļ pārdega un zemei pieskārs elektrības vads Suvorova kolhozā. Strāva nosita zirgu. Nereti gadās, ka šoferis iestūrē savu braucamo stabā, tas nolūst, elektrības vadi pieskaras zemei, bet vainīgais — aizbēg un klusē, par avāriju neziņo. Šādi gadījumi konstatēti Kirova kolhozā un Rušonas padomju saimniecībā (kad būvēja ceļus). Nezināma automašīna ietriecās augstsprieguma elektropārvades līnijas stabā pie Aglonas un šo balstu nolauza. Radās ilgs traucējums elektrības padevē.

Elektrība ir visuniversālākā un visērtāk izmantojamā enerģijas forma. Un mūsu pašu ziņā, lai tā darītu tikai labu — gan darba vietā, gan sadzīvē.

M. ONUFRIJEVS,
enerģo kontroles uzņēmuma
Preiļu iecirkņa vadītājs

Redaktors P. PIZELIS

JĒKABPILS SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus 1988. — 1989. mācību gadam šādās specialitātēs:

— lauksaimniecības uzņēmumu grāmatvedība — ar astoņgadīgās skolas izglītību. Mācību ilgums — 2 gadi 10 mēneši.

— lauksaimniecības uzņēmumu plānošana — ar vidusskolas

izglītību. Mācību ilgums — 1 gads 10 mēneši.

Ieskaitīšana tehnikumā pēc 15. augusta uz dokumentu konkursa pamata. Bez iestāju eksāmeniem.

Dokumentus pieņem no 25. jūnija līdz 15. augustam.

Tehnikumā ir kopmitne un ēdnīca.

Adrese: Jēkabpili, Padomju ielā 1, tālruni: 32442, 31443.

RANKAS 63. PROFESIONĀLI TEHNISKĀ VIDUSSKOLA (228716, Gulbenes rajonā, Rankā, tālrunis: Ranka 44684 vai 44745. Ir kopmitne.)

1988. — 1989. mācību gadā sagatavo:

mežkopjus — meža darbu mehānizatorus (mācību ilgums 3 gadi);

plaša profila traktoristus — mašīnistus (mācību ilgums 3 gadi);

pavārus (mācību ilgums 3 gadi);

galdniekus (mācību ilgums 3 gadi);

lauku celtniecības meistarus (mācību ilgums 2 gadi).

Visās specialitātēs mācības notiek latviešu valodā. Uzņem astoto klašu absolventus. Dokumenti iesniedzami personīgi vai iesūtāmi pa pastu līdz 20. augustam. Mācību sākums 1. septembrī.

Sludinājumi * Līdzjūtības

OGRES MEZA TEHNIKUMS

izsludina audzēkņu uzņemšanu 1988. — 1989. mācību gadam dienas nodaļā — ar astoņgadīgās skolas izglītību mācību ilgums ir 3 gadi 6 mēneši.

Mežsaimniecības specialitātē.
Mežsaimniecības un mežrūpniecības mašīnu un mehāniku specialitātē.

Meža izstrādes tehnoloģijas specialitātē uzņem bez iestājpārbaudījumiem.

Vidusskolu beigušos uzņem II kursā.

Neklātienēs nodaļā mežsaimniecības specialitātē uzņem ar vidusskolas izglītību. Mācību ilgums 2 gadi 6 mēneši.

Iestājpārbaudījumi mežsaimniecības specialitātē un mežsaimniecības un mežrūpniecības mašīnu un mehāniku specialitātē notiks no 1. līdz 9. jūlijam šādos priekšmetos:

personām ar astoņgadīgās skolas izglītību: matemātikā (mutvārdos) un latviešu valodā — diktāts (konsultācijas notiks no 1. līdz 4. jūlijam);

personām ar vidusskolas izglītību eksāmeni notiks no 15. līdz 20. augustam: ķīmijā (mutvārdos) un latviešu valodā — sace-

rējums (konsultācijas no 10. līdz 13. augustam).

Personas, kurām skolas atestāta ir tikai «4» un «5», uzņem bez iestājpārbaudījumiem.

Pieteikumi mežsaimniecības, mežsaimniecības un mežrūpniecības mašīnu un mehāniku mehāniku specialitātē iesniedzami līdz 30. jūnijam, tehnoloģu specialitātē — līdz 11. jūlijam.

Ieskaitīšana specialitātē — 12. jūlijā.

Jāiesniedz šādi dokumenti: iesniegums,

izglītības apliecība (oriģināls),

4 fotokartītes (3x4 cm),

izziņa par veselības stāvokli — forma Nr. 086/y,

no uzņēmuma komandētiem — noteiktas formas norīkojums,

neklātienēs nodaļā — izraksts no darba grāmatīņas.

Pase vai dzimšanas apliecība jāuzrāda uzņemšanas komisijai, iesniedzot dokumentus.

Uzņemšanas komisija strādā katru dienu no plkst. 10.00 līdz 16.00 (izņemot svētdienas un pirmdienas).

Tehnikuma adrese: Ogres—3, 228300, Ogres meža tehnikums, (1,5 km no Ogres dzelzceļa stacijas). Telefons: 24254, 32924.

DAUGAVPILS CEĻOJUMU UN EKSKURSIJU BIROJS

uzaicina no šī gada 5. līdz 12. augustam doties ceļojumā uz Kamčatku — noslēpumaino pussalu, kura paceļas virs drūmās Ohotskas jūras.

Ceļazīme maksā 500 rubļu.

Kamčatkā ir 141 vulkāns (no tiem 31 darbojas), te ir vairāk nekā 100 geizeru — vulkāniskas izcelsmes karstu avotu, kas ir reta dabas parādība.

Ielejās ir bagāta augu valsts, ir vēju locīti un īpatnēji saauguši koki, kalnos ir gigantiskas sastingušas lavas straumes, ir teritorijas, kuras klātas ar vulkānu izvirdumu pelniem un kur nav ne dzīvas dvēseles. Un plašums. Ļoti interesanta un neaizmirstama zemes mala!

Ceļojums uz Avačas vulkānu, kurš darbojas, sākas no atpūtas bāzes — tūristu autobusus

brauc līdz Mutnajas upei. Te sākas triju dienu ilgs pārgājiens. Līdz teļu pilsētiņai, kura ir vulkāna piekāje, jāiet 4 — 5 stundas. (Iet pa izžuvas upītes gultni.)

Nakšņošana notiek vulkānu darbības novērošanas stacijas tuvumā (1000 metru augstumā virs jūras līmeņa). Nākamajā rītā sākas kāpiens vulkānā. Tas ilgst 7 — 9 stundas. Lejup nāk 5 — 6 stundas. Mērķis — aizīst līdz vulkāna krāterim. No šejienes (2741 metru augstumā virs jūras līmeņa) paveras iespaidīgs skats uz Kluso okeānu.

Trešajā dienā tūristi pa Suhojes upītes gultni nonāk līdz vietai, kur gaida autobuss, kas aizvīzina līdz atpūtas bāzei.

Ceļazīmes var iegādāties Daugavpilī, 5. augusta ielā 25. Uzziņas pa tālruni 26206.

BEBRENES SOVHOZTEHNIKUMS

uzņem audzēkņus bez iestāju eksāmeniem ar astoņgadīgās skolas un vidusskolas izglītību.

Mācību ilgums — 3 gadi 6 mēneši, ar vidusskolas izglītību — 2 gadi 6 mēneši. Mācības notiek latviešu un krievu valodā.

Tehnikumu beigušajiem piešķir kvalifikāciju veterinārfeldšeris, viņi arī iegūst tiesības strādāt par maksīgās apsēklošanas tehniķiem.

Audzēkņi, mācoties tehnikumā, var iegūt šoferu un motocikla vadītāja tiesības. Tehnikumā ir kopmitne un krogalds.

Jāiesniedz šādi dokumenti: sovhoztehnikuma direktoram adresēts iesniegums pēc noteiktas formas,

dokuments par izglītību (oriģināls),

izziņa par veselības stāvokli (forma Nr. 086/y),

četras fotokartītes (3x4 cm),

izraksts no darba grāmatīņas par praktisko darba stāžu,

jāuzrāda dzimšanas apliecība vai pase,

raksturojums.

Dokumentus pieņem no 1. jūnija līdz 9. jūlijam astoņgadīgo skolu grupās un no 1. jūnija līdz 14. augustam — ar vidusskolas izglītību. Vērtē atestāta rādītājus (pēc atestāta vidējās atzīmes). Sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju 30 rubļu mēnesī.

Adrese: p. n. Bebrene, Daugavpils rajons, Bebrene sovhoztehnikums.

Tālrunis: Bebrene — 64414.

VALMIERAS 36. PTV

1988. — 1989. mācību gadā uzņem audzēkņus apmācīšanai šādās specialitātēs:

ar astoņgadīgo izglītību:

nepārtrauktas stikla šķiedras ieguves operatori,

spolētājas,

audējas — kontrolieres,

sieviešu apģērbu drēbnieces,

remontatslēdznieki,

mērinstrumentu un automātiskas elektroatslēdznieki (apmācība latviešu valodā),

šķeterētājas (apmācība krievu valodā).

Mācību ilgums — 3 gadi. Audzēkņi saņem 50 procentu sa-

maksu par saražoto produkciju. Ir bezmaksas uzturs, apģērbs, kopmitne (arī zēniem).

Ar vidusskolas izglītību:

skaitļojamo mašīnu operatori (stipendija 30 rubļu),

spolētājas — šķeterētājas,

nepārtrauktas stikla šķiedras ieguves operatori (stipendija 30 rubļu),

bāzes uzņēmuma piemaksa 50 rubļu un 50 procenti no nepelnītā).

Mācības latviešu valodā. Mācību ilgums 1 gads. Ir bezmaksas kopmitne.

Adrese: Valmierā: Vadu ielā 3, tālruni: 32345, 32155.

Sāp sirds, no tēva šķiroties,

Kad viņa taka smilšs kalnā iet.

(J. Rūsiņš)

Izsakām līdzjūtību Lidijai Pu-

tānei, no TĒVA šķiroties.

Preiļu kooperatīvās PTV kolektīvs

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.

TĀLRUNI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154,

atbildīgais sekretārs — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa,

jaunatnes dzīves un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves

un vēstulju nodaļas — 21996, rūpniecības, celtniecības un kultūras

nodaļas — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem

— 22305.

Rīgas kooperatīvā profesionāli tehniskajā vidusskolā uzņem audzēkņus, lai apmācītu sagādnieka profesijā. Mācību laikā audzēkņiem maksā materiālu pabalstu — 100 rubļu mēnesī.

Informāciju un norīkojumu mācīties var saņemt rajona patērētāju biedrību savienības kadru nodaļā, Tālrūnis — 23153.

Valsts Liepājas teātra viesizrāde brīvā dabā

15. jūnijā plkst. 19.00

Preiļu estrādē «SVEIKS»

— J. Hašeka romāna dramatisējums 3 daļās.

Režisors — V. Lūriņš.

Galvenajā lomā — LPSR Nopelniem bagātais skatuves mākslinieks J. Kuplais.

Bērniem līdz 16 gadiem skatīties nav ieteicams.

Bilešu iepriekšpārdošana divas stundas pirms izrādes sākuma.

UZMANĪBU!

Enerģo kontroles uzņēmums informē elektriskās enerģijas patērētājus, ka ar šī gada 1. jūniju ir noteikta papildus maksa par dzīvokļos noslēgto elektrisko ietaišu atkal pievienošanu tīklam. Summas lielums atkarīgs no dažādiem faktoriem (elektromotieru patērētā laika, izmantotā transporta, attāluma u. c.) un ir robežās no 3 līdz 13 rubļiem.

Lai jums nerastos papildizdevumi, savlaicīgi apmaksājiet rēķinus par izlieto elektrisko enerģiju!

SUNU IPASNIEKU IEVERĪBA!

11. jūnijā Rīgā (motobola stadionā Birkniekos) notiks medību suņu izstāde.

Lai šajā skatē piedalītos, suniem jābūt vakcinētiem (to dara Preiļu veterinārā klīnikā) — jābūt attiecīgi atzīmētiem dzīvnieka pasē.

Izbraukšana no Preiļiem 11. jūnijā plkst. 5.00 no automašīnu stāvvietas (līdzās stikla taras pieņemšanas punktam).

Preiļu pilsētā dzīvojošus pensionārus, kuri prot galdniekdarbus, aicinām palīdzēt izgatavot kastes dārzeniem. Gabaldarba apmaksā.

Pieteikties Preiļos. Kooperatīva ielā 12, tālrūnis 22230.

Kooperatīvā sagādes un ražošanas apvienība

Mātes padoms, mātes mila

Mūžam sirdī nezudīs.

(Z. Purvs)

Kad pēdējie atvadu ziedi klāj

MĀTES kapu, esam kopā ar Viju

Stašulāni.

Klases biedri un audzinātāja

Vēl gribējās dzīvot un būt,

Bet piepeši nakts, un saule jau

zūd.

(M. Kempe)

Daļām bēdu smagumu un izsakām

patiesu līdzjūtību piederīgajiem

sakarā ar VERAS STAŠULĀNES

pāragro nāvi.

Preiļu ciema padomes izpildkomiteja un deputāti

Vairs tevīs nav, un zēlums sažņaudz krūtīs,

Kam vajadzēja tev tik ātri mirt?

Bez tevīs taču daudzēm būs tik grūti,

Bez tevīs taču daudzēm sāpēs sirds.

(H. Gāliņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem,

VERU STAŠULĀNI smiltājā izvadot.

Preiļu patērētāju biedrības kolektīvs

Laikraksts iespiests Latvijas PFR Valsts izdevniecībā, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1. 1 nos. iespiedēdoksne. Ofsetiespiedums.

Metiens 14284 eks. (latv. val. 10152 eks., krievu val. 4132 eks.).

Indekss 68169. Pas. 972.

„LEŅINA KAROGS”

Laikraksts iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās latviešu un krievu valodā.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке, г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. Горького, 105.